

УДК 378.01
DOI:

Галина Білавич, доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки початкової освіти
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Марія Багрій, доктор педагогічних наук, викладач вищої категорії
Івано-Франківського фахового коледжу
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Наталія Гречаник, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту і маркетингу
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ КРИЗЬ ВИМІР КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

Підготовка фахівців економічної галузі набуває принципово нового значення: оновлюються вимоги до змісту та якості багатопрофільної підготовки з урахуванням запитів розвитку економіки і соціальної сфери, науки, освіти, технологій, ринку праці в контексті глобальних викликів сучасності й концепції сталого розвитку. На думку авторів, доцільно вивчати інтегровані курси, що включали б знання у сфері історії економічних знань в Україні та світі, розвитку економічної освіти в Україні та за кордоном, знайомили студентів із продуктивним досвідом минулих часів; одним із таких курсів за вибором міг би стати предмет “Історія розвитку економічної думки та економічної освіти в Західній Україні (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.)” із позицій концепції економічного націоналізму, яка за досліджуваного періоду стала ідеологічною доктриною для розвитку української економіки, господарства, підприємництва та є особливо актуальною нині, оскільки спроможна реалізувати стратегію економічного самопосилення української нації задля досягнення національної єдності, економічної самостійності й сили.

Ключові слова: підготовка фахівців економічної галузі; економічний націоналізм; Західна Україна; економічні товариства; економічна освіта.

Лит. 14.

Halyna Bilavych, Doctor of Sciences (Pedagogy),
Professor of the Pedagogy of Primary Education Department
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Mariya Bahriy, Doctor of Sciences (Pedagogy),
Lecturer of the Highest Category, Ivano-Frankivsk Vocational College
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Nataliia Hrechanyk, Ph.D. (Economics), Associate Professor,
Associate Professor of the Management and Marketing Department
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS OF ECONOMIC FIELD THROUGH THE DIMENSION OF THE CONCEPT OF ECONOMIC NATIONALISM

The training of the specialists in the economic field acquires a fundamentally new meaning: the requirements for the content and quality of multidisciplinary training are updated, taking into account the demands of the development of the economy and social sphere, science, education, technology, the labor market in the context of global challenges of modern times and the concept of sustainable development. According to the authors, it is advisable to study an integrated courses that would include knowledge in the field of the history of economic knowledge in Ukraine and the world, the development of economic education in Ukraine and abroad, introducing students to the productive experience of the past; one of such optional courses could be the subject “History of the development of economic thought and economic education in Western Ukraine (end of the 19th – 30s of the 20th century)” from the standpoint of the concept of economic nationalism, which during the period under study became an ideological doctrine for development of the Ukrainian economy, farmstead, entrepreneurship and is especially relevant today, as it is able to implement the strategy of economic self-strengthening of the Ukrainian nation in order to achieve national unity, economic independence and strength.

The essence of the idea of economic nationalism, its interpretation by the founder F. List is characterized, the prerequisites for the spread of the concept of economic nationalism in Western Ukraine at the end of the 19th century – in the 30s of the 20th century are analyzed, the peculiarity of its development among Ukrainians is singled out, the role of Ukrainian cooperation, Ukrainian public economic institutions, economic, educational, educational and other “non-economic” associations – exponents of the idea of economic nationalism (Maslosoyuz, Central Bank, Central Union, “Narodna Odrablya”, “Silsky Gospod”, Audit Union of Ukrainian Cooperatives (RSUK), Union of Ukrainian Merchants and Industrialists (SUKiP), the Union of Ukrainian Farmers, the Union of Ukrainian Stonemasons, the Khliborobsky Youth High School (HVM), the Union of Ukrainian Women, “Renaissance”, the Ukrainian Pedagogical Society “Native School”, “Prosvita”, etc.) – in “economic and political

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ КРИЗЬ ВИМІР КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

self-empowerment” nation. The economic achievements of the Ukrainian cooperative movement in Western Ukraine at the end of the 30s of the 20th century are emphasized.

Keywords: *training of specialists in the economic field; economic nationalism; Western Ukraine; economic societies; economic education.*

Актуальність проблеми. За умов становлення та розвитку української ринкової економіки сформувалися нові сфери бізнесу, істотно змінилася галузева структура виробництва, значної трансформації зазнали всі суб'єкти господарювання, передусім підприємства: значно збільшилося їх різноманіття за формами власності, організаційно-правових форм, структур, принципово оновилися методи управління на всіх рівнях національної економіки тощо.

Ці та інші процеси закономірно позначаються на структурі підготовки фахівців економічної галузі, підвищенні вимог до їхнього професійного рівня, сьогодні економічна освіта є необхідною підприємцям усіх рівнів, незалежно від наявності в них освіти, постає нагальна потреба в здобутті нових економічних знань з орієнтацією на ринкову економіку. Тож підготовка фахівців економічної галузі набуває принципового значення: не тільки зростає потреба в економічних знаннях, а й, багатьох випадках, – у багатопрофільній економічній підготовці представників практично всіх верств працездатного населення: студентів, молодих фахівців, які працюють у сфері економіки, керівників, учнів, дорослого населення тощо. Тому неухильно оновлюються вимоги до змісту та якості багатопрофільної підготовки з урахуванням запитів розвитку економіки та соціальної сфери, науки, освіти, технологій, ринку праці в контексті глобальних викликів сучасності та концепції сталого розвитку [4]. А галузева спрямованість економічної освіти дає можливість повніше розкрити особливості економічних, управлінських, маркетингових процесів в окремих видах економічної діяльності та істотно підвищує якість підготовки кадрів.

Підготовка сучасних фахівців економічної галузі включає досить глибоке вивчення економічних дисциплін, однак, на нашу думку, кращій адаптації майбутніх економістів, безсумнівно, окрім іншого, сприяло б вивчення інтегрованих курсів, що включали б знання у сфері історії економічних знань в Україні та світі, розвитку економічної освіти в Україні та за кордоном, які б знайомили студентів із продуктивним досвідом минувшини, розвитком підприємницької діяльності, бізнесу тощо. Одним із таких курсів за вибором, до прикладу, на спеціальностях, що готують майбутніх економістів, міг би стати предмет “Історія розвитку економічної думки та економічної освіти в Західній Україні (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.)”, присвячений вивченню процесів виникнення та розвитку української економіки, господарства, економічної думки, економічної освіти Західної України на тлі світового

досвіду в історичному розвитку, на конкретному історичному етапі складного розвитку України за умов перебування у складі чужих держав, що, по-перше, є продуктивним і повчальним, по-друге, уможливить окреслити напрями магістрального шляху розвитку вітчизняної економічної думки, глибше зрозуміти процеси виникнення економічних категорій, концепцій, теорій, зокрема концепції економічного націоналізму, яка наприкінці XIX – у 30-х рр. XX ст. у Західній Україні стала ідеологічною доктриною для становлення і розвитку української економіки, господарства, підприємництва; а також означає спадкоємність і безперервність процесу розвитку економіки в нашій державі, урешті, аналіз історії української економічної думки, економічної освіти в історичному вимірі необхідний і для розуміння тенденцій розвитку сучасних економічних теорій.

Аналіз останніх досліджень. В українській науці є окремі напрацювання вчених у галузі економічної теорії (О. Броницький, С. Василевич, П. Матківський та ін.). Певні здобутки у вивченні історії кооперативно-господарського руху в Західній Україні кінця XIX – початку XX ст. мають представники історичної науки (Т. Вісіна, Л. Дрогомирецька, Л. Рева-Родіонова, Б. Савчук, Г. Шевчук та ін.); історію українського економічного націоналізму з'ясував Ю. Долганов; економічну теорію нації у контексті глобалізаційних процесів (соціально-філософський аналіз) вивчала Т. Глушко, дослідниця Г. Білавич проаналізувала концепцію економічного націоналізму як ідеологію формування господарської культури особистості в Західній Україні на початку XX ст. Утім, порушену в назві статті проблему науковці цілісно не досліджували.

Мета статті – розкрити сутність концепції українського економічного націоналізму в контексті формування економічних знань у майбутніх фахівців економічної галузі.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні особливої актуальності набуває потреба становлення нової парадигми економічного мислення та економічної свідомості, економічної освіти зокрема, а отже, відповідного їй вектору соціального розвитку, що буде сконцентровано на окремому локальному рівні, тобто у вимірі окремої держави, у нашому випадку – Західної України як її частини за певної історичної доби. На нашу думку, такий підхід уможливить сформувати українську націю як економічно свідому господарську єдність, самодостатню й ефективну. Цього можна досягти за умов глибокого вивчення та впровадження у сьогодення концепції економічного націоналізму, основополож-

ником якої є відомий німецький економіст, громадський діяч Ф. Ліст (1783–1846). Саме він уперше обґрунтував практичну ефективність і доцільність упровадження економічного націоналізму в суспільну практику. Модерна економічна теорія нації швидко знайшла у Європі своїх прихильників з-поміж як державних діячів (до прикладу, німецького державотворця О. фон Бісмарка), так і представників історичної школи економіки (В. Рошер, Б. Гільдебранд та ін.). Важливо підкреслити, що теоретичні надбання новачасного економічного націоналізму репрезентують праці Е. Гелнера, Е. Дж. Гобсбаума, В. Кондзюлки, В. Коротеєвої, Д. Леві-Фора, М. Манна, Т. Нейрна, А. Пікела, Р. Райха, Д. Франк, Р. Шпорлюка та ін. Отже, за умов глобалізованого світу економічні чинники набувають особливого стратегічного значення, а “найбільш конструктивних соціально-економічних наслідків” за умов глобалізаційних процесів “можуть досягти лише країни з чітко вираженою національною або регіонально орієнтованою настановою в економіці” [5, 23].

Розвиток української економічної думки, господарсько-економічних знань у Західній Україні наприкінці XIX – у 30-х рр. XX ст. відбувся у вимірі європейського та світового контексту. Західноукраїнські діячі, вивчаючи концепції економічних теорій, організацію економічної освіти дітей та юнацтва в Чехословаччині, Польщі, а також продуктивні ідеї агрономічної освіти дорослих у Данії та інших європейських країн, запозичивши американську ідею фермерської освіти юнаків і дівчат, творчо розвивали їх на національному ґрунті, інтерпретували до реалій суспільно-політичного й соціо-економічного розвитку української нації, досягаючи при цьому за невеликий проміжок часу реальних успіхів. Закономірним видається і той факт, що саме концепція економічного націоналізму стала ідеологічним підґрунтям теорії і практики виховання господарської культури дітей та дорослих у Західній Україні в другій половині XX – середині 40-х рр. XX ст. [1; 2].

Цілком погоджуємося з думкою науковця-історика С. Долганова, що “класичним дискурсом сучасного тлумачення сутності націоналізму” є твердження про економічне самопосилення “як про доктрину захисту прав конкретної спільноти”, а “...імператив реалізації сповідуваних завдань тією чи іншою нацією зумовлює актуальність проблеми визначення тих методів, використання яких дозволить їм досягти бажаного для себе результату” [6, 58]. Економічний націоналізм проектував на формування модерної української нації, побудованої за європейськими зразками. Він створював реальне підґрунтя для політичної незалежності українців, адже, за Ф. Лістом, основою могутності і єдності будь-якої нації є насамперед її економічна сила [9]. Географічна близькість Західної України із краї-

нами Західної Європи уможливлювала безпосередню й швидке запозичення європейського досвіду, важливе місце мав тут і політичний чинник: українці, як й інші недержавні нації (чехи, словаки, поляки), мали спільне минуле в межах існування Австро-Угорської монархії, тому закономірно, що ідеї економічного націоналізму, які наприкінці XIX ст. почали нуртувати у європейському організмі, так легко знайшли підґрунтя у Західній Україні і українством усвідомлювалися як невідмінна підстава для здобуття політичної незалежності. Певною перешкодою на цьому шляху часто ставав низький рівень національної і політичної свідомості пауперизованого українського селянства, яке, перебуваючи на межі виживання, нерідко власні господарські інтереси ставило вище, аніж національні. Як і у європейських державах, так і в Західній Україні економічний націоналізм виник як захисна реакція на політику економічної дискримінації. Українці, опинившись у колоніальному становищі, відчуваючи на собі всі форми національного, соціального та економічного гноблення [11], цілком природно й закономірно створили рівень економічного самозахисту, що, власне, слугувало каталізатором виникнення ідеології економічного націоналізму. Господарсько-економічні лідери, громадські активісти, релігійні діячі (Українська греко-католицька церква (УГКЦ) на чолі з митрополитом А. Шептицьким), науковці, педагоги (на відміну від окремих політичних сил) обстоювали тактику економічного самозахисту і самопосилення винятково мирним способом.

Отже, український економічний націоналізм – це “теорія і практика соціально-економічних відносин, яка полягала в реалізації стратегії економічного самопосилення нації з метою досягнення достатніх для реалізації державницьких прагнень національної єдності, економічної самостійності й сили” [2, 61]. Така концепція у сфері економіки слугувала реалізації важливої мети: через стимулювання різновекторного економічного розвитку нації, боротьбу за встановлення національного контролю над економічними ресурсами й усіма сферами економіки Західної України уможливлювалося витіснення інших націй з економічних позицій, які вони посідали “засобами економічної конкуренції та силових методів боротьби” [2, 61]. За умов саморозвитку бездержавної нації успіх “вживлення” ідей економічного націоналізму в український організм краю великою мірою був зумовлений рівнем національної свідомості і політичної зрілості сільських господарів, урешті, залежав від їхньої господарської свідомості та економічної самодисципліни, потреби в українській фаховій освіті, усвідомлення здійснювати всі господарські дії, економічні операції, розвивати власне господарство тощо через саме українських представників (посередників). Часопис “Свобода” 1923 р., аналізуючи суспільно-політичну,

соціально-економічну ситуацію, у якій опинилась українська нація на початку 1920-х рр., коли її господарські ініціативи фактично були боротьбою “за виживання” “свого” (на індивідуальному рівні) і “нації” (на колективному рівні)”, закликав українство консолідуватися та “проти страшної навали, яка сунеться на нас ... протиставити якнайзавзятіший опір”, “солідарністю засвідчити нашу силу”. Формула успіху була відома: “Купуймо лише у своїх, полагоджуймо лише у своїх усі свої справи” [13].

Важливою особливістю поширення концепції економічного націоналізму в Західній Україні наприкінці XIX – у 30-х рр. XX ст. стало те, що ці процеси відбувалися у тісному взаємозв'язку із підвищенням національної свідомості, активізацією громадянської позиції, де господарські ініціативи та інтереси мотивувалися (зумовлювалися) реалізацією принципу “свій до свого по своє”, що, до прикладу, у сфері економічної освіти проявлялося у реалізації гасла: “Українці – до українських шкіл”. Громадські, світні, економічні діячі Західної України наголошували на потребі фахової економічної освіти, бо вона “на ниві рідного промислу й торгівлі” спроможна забезпечити “підприємливих й добре кваліфікованих фахових сил”, котрі спрямують свою працю “на господарську ділянку”, “бо господарська незалежність є у високій мірі підставою незалежності нації” [14, 94–95].

Ідея економічного націоналізму стратегічно орієнтувала, з одного боку, на національні господарсько-економічні пріоритети, економічне самопосилення нації, здобуття господарсько-економічної самостійності, господарсько-економічної автаркії, державницьких прагнень українців, забезпечення соціальної емансипації, підвищення добробуту українства, з іншого боку – на піднесення загальноосвітнього й культурного рівня, передбачала формування “поступового господаря”, а отже, це створювало передумови й заклало підґрунтя для створення громадського суспільства. Вихідною точкою в осмисленні сутності поняття “економічний націоналізм” стало поняття “нація”, саме ця дефініція уможливила розкрити глибокий зміст цього складного феномену: “об’єднана спільним минулим, колективною пам’яттю, мовою, релігією, традицією”, тощо, вона створює той “простір”, який “призвичасний для виявлення колективних інтересів у різних сферах суспільного життя і економічних процесах” [6, 50].

Яскравими виразниками ідеї економічного націоналізму, її промоутерами стали українські громадські інституції: товариство “Сільський господар”, Ревізійний союз українських кооператив (РСУК), Союз українських купців і промисловців (СУКіП) та ін. Активно генерували концепцію економічного самопосилення і розбудовували господарсько-економічне шкільництво та просвітництво і “неекон-

омічні товариства” – Союз українок, товариство “Відродження”, Українське педагогічне товариство “Рідна школа”, “Просвіта” та ін. У піднесенні рівня господарсько-економічної освіти українські діячі бачили не лише важливий чинник підвищення господарсько-економічного добробуту особистості, а й високий рівень зростання національної та політичної свідомості насамперед пауперизованого селянства: це створювалося міцне господарсько-економічне підґрунтя для прийдешнього національного державотворення через “економічне та політичне посилення” нації [6, 51]. Винятково важливу роль у цьому процесі відіграла УГКЦ, очолювана митрополитом А. Шептицьким.

Виховання господаря (власника) відбувалося за схемою: формування господаря власного домашнього господарства, господаря землі, господаря майбутньої держави (власника). Як зазначав С. Ленкавський, уже сьогодні він, селянин, представник бездержавної нації, стає будівничим майбутньої держави, створюючи власну державу в межах чужої держави, таким чином українці перетворюються в автаркійну націю, стають самодостатніми в господарсько-економічному відношенні в межах Другої Речі Посполитої, відбувається процес економічного самопосилення [8; 9]. Засади такої політики економічної та господарської відокремленості, що звільняє державу від ввезення найважливіших предметів споживання, створює замкнуте самодостатнє господарство, свого часу були закладені в господарській свідомості українців за доби Австро-Угорщини (1867–1918 рр.), коли імперія була єдиним економічним і валютним союзом з населенням понад 50 мільйонів осіб, не залежала від світового ринку [8, 171]. Отож, стратегічне завдання – підвищення рівня економічної культури українців – провідниками національного руху бачилося, з-поміж іншого, і в згуртуванні “української суспільності” під “стягом національних ідеалів та інтересів” для подолання господарсько-економічного відставання від провідних європейських країн, навіть попри те, що Україна була “колоніальним господарським додатком” [3; 12]. За твердженням тодішнього економічного аналітика В. Богуща, “Українська Нація має всі можливості стати заможною і культурною, але тоді, коли вона здобуде собі повну державну волю”, утім, лише “самостійна соборна Україна зможе відогравати у світовім господарським житті ту питому роллю, яка їй дійсно належить” [3, 16]. Підставою для таких висновків ідеологів українського економічного націоналізму, очільників українського господарсько-кооперативного руху, громадських та освітніх діячів у Західній Україні були реальні успіхи українських економічних та господарських установ, вихід українського виробника на європейський та світовий ринки, успіхи української кооперації, Маслосоюзу, РСУК, Центросоюзу, під-

вищення рівня конкурентоздатності українських товарів на міжнародному ринку тощо.

Є підстави стверджувати про створення так званого господарсько-економічного фронту національних сил, які, консолідувавши зусилля в ділянці розвитку національного господарського організму, не тільки розробили продуктивну концепцію економічного розвитку краю, що ґрунтувалася на засадах “економічного посилення”, поширили її з-поміж загалу, а й зуміли налагодити практичний механізм її втілення, активізувавши широкі верстви українства, створивши систему фахового господарсько-економічного шкільництва, суспільної позашкільної освіти та мережу громадського господарсько-економічного просвітництва. У фарватері цього господарського руху були українські громадські товариства, професійні інституції (Союз українських купців і промисловців (СУКіП) (1937 р. налічував 3137 осіб); Союз українських хліборобів (майже 700 великих землевласників, у володінні яких було приблизно 500 тис. моргів землі); Союз українських кам'яничників (лише у Львові власників будинків налічувалося щонайменше 400 осіб) та ін. (більш докладно про це – у наших окремих публікаціях [1; 2]). Важливим складником національного життя українства став Хліборобський вишкіл молоді (ХВМ). Наймасовішим компонентом руху українців за “господарсько-економічне самопосилення” була українська кооперація, у якій станом на 1937 р. гуртувалося 700 тис. осіб, вона мала великі потенційні можливості забезпечити селянству, яке входило до кредитних, споживчих й торговельних спілок, організованих в Центробанку, Центросоюзі, “Народній торгівлі”, імпортувати на західноєвропейські ринки сільськогосподарську продукцію (м'ясні вироби, яйця тощо). Особливість кооперативного руху в Західній Україні полягала у тому, що він у своїй більшості був “сільськогосподарським” [7], до прикладу, до 1939 р. у Маслосоюзі налічувалося 500 тис. з 800 тис. господарств усієї Західної України. Отже, практично кожне українське селянське господарство було його членом (решта 40 % були неукраїнськими) [10]. Усе це дало підстави В. Богусеві 1930 р. спрогнозувати місце і “ролю соборної України” за умов здобуття політичної незалежності не тільки в “східноєвропейському масштабі”, а й світовому господарстві в найближчій перспективі, коли промислове виробництво піднесеться в 4–5 разів, сільське господарство – у 2–3 рази, хліборобська продукція “на ґрунті машинізації виробництва та інтенсифікації сільського господарства” “даватиме в кілька разів більше прибутку, аніж нині, тому що врожайність землі безперечно подвоїться” [3].

За досліджуваного періоду українство свідомо прирікало себе на добровільне оподаткування на користь не існуючої української держави, масові

пожертви населення краю на розвиток української освіти, зростання добродійності на “національні справи”, фінансування здобуття економічної освіти українським юнацтвом в українських школах та “високих агрономічних школах” за кордоном тощо. Українці практично щодня засвідчували високий рівень громадянської свідомості, утілюючи в житті гасло “українські гроші – в українські руки – на українські справи”. Це було реальними кроками до створення громадянського суспільства як кінцевий етап генези розвитку ідеї формування господарсько-економічної культури на засадах “господарського самопосилення” (економічного націоналізму).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підготовка сучасних фахівців у сфері економіки включає вивчення широкого кола економічних дисциплін. Нині триває процес оновлення змісту їхньої професійної підготовки з урахуванням запитів розвитку економіки та соціальної сфери, науки, освіти, технологій, ринку праці в контексті глобальних викликів сучасності і концепції сталого розвитку. У зв'язку із цим доцільно вивчати інтегровані курси, що включали б знання у сфері історії економічних знань в Україні та світі, розвитку економічної освіти в Україні та за кордоном, знайомили студентів із продуктивним досвідом минувшини, розвитком підприємницької діяльності, бізнесу тощо; одним із таких курсів за вибором, до прикладу, міг би стати предмет “Історія розвитку економічної думки та економічної освіти в Західній Україні (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.)” із позицій концепції економічного націоналізму, яка за досліджуваного періоду стала ідеологічною доктриною для становлення та розвитку української економіки, господарства, підприємництва та є особливо актуальною за сьогоднішніх умов, оскільки спроможна реалізувати стратегію економічного самопосилення української нації задля досягнення достатніх для реалізації державницьких прагнень національної єдності, економічної самостійності й сили. Подальшого вивчення потребує широкомасштабна громадська діяльність митрополита Андрея Шептицького у сфері розвитку української кооперації, економіки та господарства, підприємництва, банківської справи, інвестицій, економічного просвітництва, господарського шкільництва тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білавич Г. Економічний націоналізм як ідеологія формування господарської культури особистості в Західній Україні на початку XX ст. *Педагогіка, соціальна робота*. 2015. Випуск 35. С. 27–29.
2. Білавич Г., Савчук Б. Свій до свого по своє: український націоналізм у Галичині та Буковині (кінець XIX – 1939 р.): монографія. Івано-Франківськ, 2020. 314 с.
3. Богус В. Роля України у світовім господарстві. *Розбудова нації*. 1930. Річник III. Ч. 1–2. С. 11–15.

**ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ
КРИЗЬ ВИМІР КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ**

4. Глушко Т.П. Філософія економіки у структурі сучасної гуманітарної освіти: монографія. К.: Наукова думка, 2008. 212 с.
5. Гречаник Н.Ю., Михайлишин Л.І. Сучасна концепція міжнародного маркетингу в умовах глобалізації економіки. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка*. 2018. № XIII. С. 208–213.
6. Долганов П.С. Український економічний націоналізм на західноукраїнських землях: 1919–1939 рр.: дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 “Історія України” / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2010. 249 с.
7. Козакевич Є. Розвиток українського кооперативного руху в Польщі (1918–1939 рр.). URL: <http://www.soskin.info/ea.php?pokazold>
8. Ленкавський С. Твори. / За ред. Олександр Сич; Вступне слово Володимир М. Косик. 2002. Т. 1. 600 с.
9. Лист Фрідріх – Національна система політичної економії. URL: royallib.com/.../natsionalnaya_sistema_politi_cheskoy_ekonomii.html
10. Нестайко М. Маслосоюз. URL: www.ji.lviv.ua/n36-1texts/nestajko.htm
11. “Пацифікація” Східної Галичини. *Розбудова нації*. 1930. Річник III. Ч. 9–10. С. 250–256.
12. Стіборський М. Націократія. Париж, 1935. 121 с.
13. Серед важкої навали. *Свобода*. 1923. 19 серпня. С. 1.
14. Ясінчук Л. Рідна школа в ідеї і житті: підручник для рідношкільних організацій і діячів. Львів, 1934. 206 с.

REFERENCES

1. Bilavych, H. (2015). Ekonomichnyi natsionalizm yak ideolohiia formuvannia hospodarskoi kultury osobystosti v Zakhidnii Ukraini na pochatku XX st. [Economic nationalism as an ideology of the formation of the economic culture of the individual in Western Ukraine at the beginning of the 20th century]. *Pedagogy, social work*, Vol. 35. pp. 27–29 [in Ukrainian].
2. Bilavych, H. & Savchuk, B. (2020). Svii do svoho po svoie: ukrainskyi natsionalizm u Halychyni ta Bukovyni (kinets XIX – 1939 r.) [One way to another: Ukrainian nationalism in Galicia and Bukovina (end of the 19th century – 1939)]. Monograf. Ivano-Frankivsk, 314 p. [in Ukrainian].

3. Bohush, V. (1930). Rolia Ukrainy u svitovim hospodarstvi [The role of Ukraine in the world economy]. *Nation building*, Vol. 3(1–2). pp. 11–15. [in Ukrainian].
4. Hlushko, T.P. (2008). Filosofiia ekonomiky u strukturii suchasnoi humanitarnoi osvity [Philosophy of economics in the structure of modern humanitarian education]. Monograf. Kyiv, 212 p. [in Ukrainian].
5. Grechanyk, N.Yu. & Mykhailyshyn, L.I. (2018). Suchasna kontseptsiiia mizhnarodnoho marketynhu v umovakh hlobalizatsii ekonomiky [Modern concept of international marketing in the conditions of globalization of the economy]. *Bulletin of the Carpathian University. Series: Economy*, Vol. XIII, pp. 208–213. [in Ukrainian].
6. Dolhanov, P.S. (2010). Ukrainskyi ekonomichnyi natsionalizm na zakhidnoukrainskykh zemliakh: 1919–1939 rr. [Ukrainian economic nationalism in the western Ukrainian lands: 1919–1939]. Luts'k, 249 p. [in Ukrainian].
7. Kozakevych, Ye. Rozvytok ukrainskoho kooperativnoho rukhu v Polshchi (1918–1939 rr.) [Development of the Ukrainian cooperative movement in Poland (1918–1939)]. Available at: <http://www.soskin.info/ea.php?pokazold> [in Ukrainian].
8. Lenkavskiy, S. (2002). Tvory [Works]. (Ed.). Oleksandr Sych; Vol. 1. 600 p. [in Ukrainian].
9. List Fridrykh – Natsionalna sistema politychnoi ekonomii [Friedrich's letter – National system of political economy]. Available at: royallib.com/.../natsionalnaya_sistema_politicheskoy_ekonomii.html [in Ukrainian].
10. Nestaiiko, M. Maslosoiuz [Maslosoyuz]. Available at: www.ji.lviv.ua/n36-1texts/nestajko.htm [in Ukrainian].
11. “Patsyifikatsiia” Skhidnoi Halychyny [“Pacification” of Eastern Galicia]. (1930). *Nation building*, Vol. 3(9–10). pp. 250–256. [in Ukrainian].
12. Stsiborskyi, M. (1935). Natsiokratiiia [Nationocracy]. Paryzh, 121 p. [in Ukrainian].
13. Sered vazhkoi navyly (1923). [In the middle of a heavy crowd]. *Freedom*, 19 August. p. 1. [in Ukrainian].
14. Yasinchuk, L. (1934). Ridna shkola v idei i zhytti [Native school in ideas and life]. *Textbook for native school organizations and activists*. Lviv, 206 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 03.08.2022

“Ідеї правлять світом і викидають у ньому потрясіння. Увесь соціальний механізм спирається у кінцевому підсумку на думку людей”.

*Огюст Конт
французький філософ*

“Чим ціннішим видається людині результат її дії, тим з більшою ймовірністю вона повинна відтворити цю дію”.

*Джордж Хоманс
американський соціолог*

“Ми всі приходимо у цей світ з певними цілями. Думаю, одна з цілей полягає в тому, щоб запалити факел і повести за собою людей крізь темряву”.

*Вупі Голдберг
американська акторка*

